

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: **Z. D.**

zastoupen JUDr. M. O.

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 3. 2019 ve věci starobního důchodu

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 8. 3. 2019, **se zrušuje** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou došlou zdejšímu soudu dne 3. 5. 2019 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 8. 3. 2019, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty námitky žalobce proti rozhodnutím žalované č. I. a II. ze dne 4. 12. 2018 pod společným č. j. 1-2R-4.12.2018 – 422/X a řečená rozhodnutí byla potvrzena.
2. Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí řešila otázku zařazení profese důlního měřiče vykonávané žalobcem do pracovní kategorie dle dřívějších právních předpisů, konkrétně pak z. č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 1992, a to vzhledem k podmínkám vyplývajícím z ustanovení § 76a věty první z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „z. d. p.“), je třeba „výkonu zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech před 1. lednem 1993 alespoň po dobu 15 let, kteréžto zaměstnání bylo podle předpisů účinných před tímto dnem zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku alespoň 55 let.“
3. Za účelem zjištění, zda žalobce splnil řečené podmínky, provedla žalovaná dokazování evidenčními listy důchodového pojištění za období od 1. 10. 1973 do konce roku 1992. Z těchto zjistila, že dle údajů na nich uvedených byl žalobce zařazen celkem 1894 dnů do kategorie I. AA (zaměstnání se stálým pracovištěm pod zemí) a 4 624 dnů doby zaměstnání v I. A pracovní kategorii (ostatní zaměstnání v hornictví vykonávaná pod zemí v hlubinných dolech). Zařazení žalobce bylo k výzvě žalované potvrzeno v rozsahu let 1979 až 1983 a k roku 1992 nástupcem zaměstnavatele žalobce, společností OKD, a. s.
4. Následně ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 9. 2015, č. j. III. ÚS 1015/13 žalovaná pristoupila k individuálnímu posuzování „zda zaměstnání bylo vykonáváno soustavně a v průběhu kalendářního měsíce převážně na pracovištích v podzemí hlubinných dolů.“ Za tímto účelem vyzvala žalobce podle § 12 písm. b) z. č. 582/1991 Sb., aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši a výplatu, tedy aby osvědčil, že jím vykonávané zaměstnání důlního měřiče bylo v kalendářních letech 1979 až 1992 vykonáváno v průběhu kalendářních měsíců převážně na pracovištích v podzemí hlubinných dolů. V reakci na tuto výzvu žalobce uvedl, že takové doklady předložit nemůže. Jelikož neměla za osvědčené, že by bylo žalobcovo zaměstnání důlního měřiče vykonáváno převážně na pracovištích v podzemí hlubinných dolů a správnost zařazení zaměstnání do I. A pracovní kategorie nebyla nijak vyvrácena, rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím o potvrzení svého prvostupňového rozhodnutí č. II.
5. Další odvolací námitky žalobce se vztahovaly k jím doloženému výplatnímu lístku na zálohu platu za měsíc září 1992, na kterém byla pro potřeby sledování dosažení nejvyšší přípustné expozice vykázána doba odpracovaná k danému datu i se zařazením do kategorií. K námitce, že na něm uvedená doba zaměstnání prokazuje odpracování převážné části takové doby na pracovišti v podzemí, uvedla žalovaná, že v „případě zaměstnání důlního

měřiče jsou v I. A pracovní kategorii vykazovány dny zaměstnání, v nichž zaměstnání po převážnou část dne v podzemí vykonáváno nebylo.“

6. Věcnou správnost svého rozhodnutí č. I., kterým byla zamítnuta žádost o doplacení důchodu přiznaného v nižší výši, než přiznán být měl, potvrdila žalovaná, vycházející ze skutečností uvedených v odůvodnění k potvrzení rozhodnutí č. II, tedy že stran přiznání „hornického důchodu“ nepochybila. Výslovně zde uvedla úvahu nad tím, zda nebyla opomenuta doba pojištění získaná žalobcem mezi dobou vzniku nároku na starobní důchod (8. 2. 2010) a dnem předcházejícím přiznání starobního důchodu (28. 2. 2017), ve vztahu k ustanovení § 33 odst. 2 z. d. p., které s touto dobou počítá, kdy uzavřela, že k opomenutí nedošlo.
7. Závěrem svého odůvodnění se žalovaná vyjádřila k namítané diskriminaci účastníka tak, že k ní nedošlo, neboť jednak jsou důchodové nároky každého posuzovány ryze individuálně a jednak případná existence osoby s naprosto stejnými předpoklady pro přiznání „hornického důchodu“, jako má žalobce nebyla v řízení osvědčena a ani žalovaná o takové osobě neví ze své úřední činnosti, kdy pouze vůči takovéto osobě přichází případná diskriminace žalobce v úvahu.
8. Žalobce v žalobě vytýkal napadenému rozhodnutí zejména nevypořádání se s jeho námitkami stran zařazení výkonu zaměstnání „důlního měřiče“ do pracovní kategorie dle dřívějších předpisů a s tím související nedostatečné zjištění skutkového stavu, neboť dle názoru žalobce tento osvědčil, že vykonával své zaměstnání soustavně na pracovištích v podzemí hlubinných dolů. Krom toho také nedošlo k zohlednění jeho směn jakožto důlního záchranáře a přesčasových směn před rokem 1993. Dále uvedl, že mu nelze klást k tíži to, že právní nástupci bývalých zaměstnavatelů žalobce již nedisponují pracovními výkazy, které by osvědčily žalobcem tvrzené skutečnosti. Taktéž vytkl žalovanému, že vycházel z existence žalobcova podpisu na evidenčních listech důchodového zabezpečení i v případě, kdy tyto byly podepsány v době politicko-ekonomické nesvobody před rokem 1989, kdy případné nepodepsání by mohlo vést k persekuci. Dále argumentoval tím, že v resortním seznamu je jako technickohospodářský pracovník (kategorie I. A) uveden toliko „vedoucí důlní měřič“, kterým žalobce nikdy nebyl. Ve světle výše uvedeného tedy vyčítal žalované, že mu „hornický důchod“ nepřiznala v rozporu s tím, že na něj měl nárok, a to pouze z administrativně formálních důvodů.
9. Žalovaná ve svém vyjádření, krom právně-historického exkursu do úpravy pracovních kategorií a polemiky s nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 9. 2015, č. j. III ÚS 1015/13 zopakovala své závěry, které byly již výše ilustrovány v popisu odůvodnění napadeného rozhodnutí. Stěžejní myšlenku žalované lze, dle názoru soudu, znázornit následující citací: *„Pokud jde o třetí alternativní podmínku stanovenou zákonodárcem pro zvýšení procentní výměry starobního důchodu, tj. získání v období před 1. 1. 1993 aspoň 15 let zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (popřípadě 10 let, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech), které bylo podle předpisů účinných před tímto dnem zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let (dále též „I. AA pracovní kategorie“), pak i tuto podmínku má žalovaná za neprokázanou, neboť žalobce dle ELDZ (evidenčních listů důchodového zabezpečení – pozn. soudu) získal v I. AA pracovní kategorii celkem 5 roků a 56 dnů, v I A pracovní kategorii 12 roků a 244 dnů.“*

Zjištění ze správního spisu

10. Ze správního spisu soud zjistil mj., že jsou v něm založeny následující pracovní smlouvy a dodatek k pracovní smlouvě:
- a. Pracovní smlouva z 5. 1. 1979, s uvedeným druhem práce „důlní pracovník“ a místem výkonu práce „OKR Důl ČSM konc. podnik Stonava“.
 - b. Pracovní smlouva z 2. 1. 1984, s uvedeným druhem práce „pomocník důlního měřiče“ a místem výkonu práce „všechny závody OKR Dolu Staříč, k. p.“
 - c. Dodatek ke smlouvě z 2. 1. 1984 ze dne 1. 2. 1984, měnící druh práce na „samostatného důlního měřiče“
11. Dále je ve spise založen výplatní lístek na zálohu platu za měsíc září z roku 1992, na kterém je pro účely výpočtu nejvyšší přípustné expozice uveden celkový počet směn žalobce, a to 3250. Tyto jsou rozděleny mezi:

RUBANI	25	směn
OSTATNÍ	6	směn
THP-1.A	2123	směn
THP-1.AA	1096	směn

Dále je zde uvedena do doby vydání onoho lístku dosažená expozice (56%).

Dále soud zjistil ve spise přítomnost následujících evidenčních listů důchodového zabezpečení. Za roky 1973 -1978, dle kterého pracoval žalobce t. č. jako horník a odpracoval v kategorii I.AA 1864 dnů a v kategorii I.A 53 dnů. Za roky 1979-1992, dle kterých pracoval žalobce t. č. jako důlní měřič s uvedeným zařazením žalobce do pracovní kategorie I. A. Dále soud ve spise zjistil sdělení OKD, a. s. ze dne 14. 8. 2018, že žalobce byl ke dni 31. 12. 1992 zařazen do kategorie I. A.

Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
13. Podle ustanovení čl. 2 odst. 2 úst. z. č. 2/1993 Sb., Listiny základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Listina“) *[s]tátní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.*
14. Podle ustanovení § 3 z. č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“) *[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*

15. Podle ustanovení § 8 odst. 2 s. ř. *[s]právní orgány vzájemně spolupracují v zájmu dobré správy.*
16. Podle ustanovení § 68 odst. 3 s. ř. se v odůvodnění „*uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.*
17. Podle ustanovení § 12 písm. b) z. č. 582/1991 Sb., o organizaci sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „organizační zákon“) *[o]rgány sociálního zabezpečení mohou vyzvat příjemce dávky sociálního zabezpečení, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši a výplatu.*
18. Podle ustanovení § 76a z. d. p. *[p]rocentní výměra starobního důchodu, který je přiznáván po 30. červnu 2006 pojištěncům, jejichž důchodový věk byl stanoven podle § 74a odst. 1 nebo § 76 odst. 1, a pojištěncům, kteří vykonávali před 1. lednem 1993 aspoň po dobu 15 let zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (...), které bylo podle předpisů účinných před tímto dnem zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let, se zvyšuje ode dne přiznání tohoto důchodu podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který předchází dni, od něhož se přiznává tento důchod. Zvýšení podle věty první však spolu s procentní výměrou důchodu nesmí přesáhnout nejvyšší výměru, která se stanoví tak, že nejvyšší částka výše důchodu podle § 4 odst. 1 věty druhé zákona č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995, se zvýší podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který předchází dni, od něhož se přiznává starobní důchod. Zvýšení podle věty první a druhé se stanoví tak, jako kdyby starobní důchod byl přiznán ke dni 31. prosince 1995. (zvýraznění provedl soud).*
19. Podle ustanovení § 21 odst. 1 písm. a) z. č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění k 31. 12. 1992, *[o]bčan má nárok na starobní důchod, jestliže byl zaměstnán nejméně 25 roků a dosáhl věku aspoň 55 let, byl-li zaměstnán nejméně 15 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. a).*
20. Podle ustanovení § 14 odst. 2 písm. a) z. č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění k 31. 12. 1992, *[d]o I. pracovní kategorie se zařazují zaměstnání, v nichž se vykonávají soustavně a v průběhu kalendářního měsíce převážně práce rizikové, při kterých dochází k častým a trvalým poruchám zdraví pracujících působením škodlivých fyzikálních a chemických vlivů, a to zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech.*
21. Podle ustanovení čl. VIII odst. 1 bod 1. z. č. 235/1992 Sb., o zrušení pracovních kategorií a o některých dalších změnách v sociálním zabezpečení, ve znění ke dni 1. 1. 1993 *[z]rušují se (mj. – pozn. soudu) nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 177/1988 Sb.*
22. Podle ustanovení čl. X z. č. 235/1992 Sb., o zrušení pracovních kategorií a o některých dalších změnách v sociálním zabezpečení, ve znění ke dni 1. 1. 1993 *[t]ento zákon nabývá účinnosti dnem 1. června 1992.*
23. Předně je, dle názoru soudu potřeba se zabývat výkladem stěžejního pro věc ustanovení, a to ustanovení § 76a z. d. p. To je o to komplikovanější, že k němu chybí důvodová zpráva, jelikož bylo přijato coby pozměňovací návrh až v procesu legislativního procesu (bližší usnesení Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 21. 2. 2019, č. j. 1 Ads 24/2018 - 49).

Základem výkladu právní normy je jazykový výklad, neboť poskytuje prvotní seznámení se s textem zákonného ustanovení. Zde soud z výslovné zákonné dikce má za jisté, že pro určení, zda pojištěnci splňují podmínky nároku na „hornický důchod“, jsou rozhodné předpisy účinné před 1. 1. 1993. Výkladem za užití analogie iuris soud dospěl k závěru, že toto nelze chápat jinak, než že se jedná o předpisy účinné ke dni 31. 12. 1992 což je „den přede dnem 1. 1. 1993“. Shodně jako určení zcela konkrétního dne chápe formulaci „přede dnem“ i ustanovení čl. 17 úst. z. č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdějších předpisů nebo ustanovení § 182 odst. 2 s. ř. Konečně i čl. 51 odst. 2 legislativních pravidel vlády uvádí: *[p]okud zákon obsahuje novelu zákona a v přechodných ustanoveních, obsažených v samostatném článku, je odkazováno na ustanovení novelizovaného zákona, je nutno vyjádřit, zda jde o ustanovení v jeho dosavadním znění, a to například slovy „ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona“, nebo o ustanovení v jeho novelizovaném znění, a to například slovy „ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona“;* (zvýraznění provedl soud). Tedy účinným „před určitým dnem“ je toliko dosavadní právní předpis, nikoliv všechny předpisy vydané a případně v běhu času zrušené před oním určitým dnem. Nutno dodat, že přechodný mechanismus související se zrušením pracovních kategorií, který spočívá v ustanoveních § 174 a § 175 z. č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění k 31. 12. 1992, řeší toliko pracovní kategorie, nikoliv již dělení pracovníků hlubinných dolů na zaměstnance se stálým pracovištěm v podzemí (ve správní praxi kategorie I.AA) a na ostatní zaměstnání v hornictví vykonávaná pod zemí v hlubinných dolech (ve správní praxi kategorie I.A).

24. Za tohoto stavu nelze dle názoru soudu na rozhodování souzené věci aplikovat nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 177/1988 Sb., o zařazování zaměstnání do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení, neboť se nejednalo o právní předpis účinný ke dni 31. 12. 1992, když toto nařízení bylo zrušeno již ke dni 1. 6. 1992, jak je uvedeno v citaci příslušných ustanovení výše. Veškerá argumentace stran případného zařazení zaměstnání důlního měřiče do kategorií I. AA či I. A dle daného nařízení (resp. seznamu tvořícího jeho přílohu č. 2) je tedy na věc nepřipadná, neboť řeší právní otázku vyvstávající z předpisu, který na věc vůbec nelze užít (viz shora citovaný čl. 2 odst. 2 Listiny o nutnosti uplatňování státní moci zákonem stanoveným způsobem.)
25. Pro posouzení podmínek v ustanovení § 76a z. d. p. tedy nezbývá, než vyjít z právních předpisů účinných ke dni 31. 12. 1992, kdy relevantní ustanovení z. č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění k 31. 12. 1992 jsou citována výše a říkají, že *„[o]bčan má nárok na starobní důchod, jestliže byl zaměstnán nejméně 25 roků a dosáhl věku aspoň 55 let, byl-li zaměstnán nejméně 15 roků v zaměstnání v nichž se vykonávají soustavně a v průběhu kalendářního měsíce převážně práce rizikové, při kterých dochází k častým a trvalým poruchám zdraví pracujících působením škodlivých fyzikálních a chemických vlivů, a to zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech.“* Ačkoliv nelze popřít, že řečená ustanovení počítala s existencí shora řešeného nařízení vlády, z výše vyličeného důvodu je nutné je užít bez něj a skutečnost zaměstnání se stálým pracovištěm pod zemí zjišťovat nikoliv náhledem do seznamu, ale ve shodě se svrchu citovanými ustanoveními s. ř. dokazováním.
26. Nad rámec výše uvedeného soud poznamenává, že i kdyby se pro posouzení nároků žalobce na „hornický důchod“ mělo užít výše řečeného nařízení vlády, dospěl Ústavní soud nálezem ze dne 15. 9. 2015, č. j. III ÚS 1015/13, k tomu, že *„pro zařazení zaměstnání důlního měřiče pod některý z okruhů zaměstnání podle přílohy 2 nařízení vlády č. 117/1988 Sb.*

bylo rozhodující, zda bylo vykonáváno soustavně a v průběhu kalendářního měsíce převážně na pracovištích v podzemí hlubinných dolů.“ Tedy, že povaha zaměstnání důlního měřiče coby zaměstnání se stálým pracovištěm v podzemí hlubinných dolů není odvislá od jeho jmenného zařazení do seznamu v řečené příloze nařízení vlády, ale je třeba k ní dospět dokazováním.

27. Tyto závěry pak mají značně závažný dopad na vypovídací schopnost evidenčních listů důchodového zabezpečení, ze kterých žalovaná vycházela, neboť zařazování do kategorií I.AA a I.A, tedy rozlišení, který pracovník v hornictví měl stálé pracoviště v podzemí hlubinného dolu a který ne, bylo prováděno (přínejmenším před 1. 6. 1992) na základě jiného kritéria (formálního) než se kterým pracuje ustanovení § 76a z. d. p. (materiální kritérium). Ani u evidenčních listů vydaných po tomto datu pak nelze vyloučit, že byly zhotoveny „starší“ metodikou. Nelze přitom přehlédnout, že žalovaná při prověřování správnosti evidenčních listů stran zařazení do kategorie nezjišťovala, jakou metodou byla tato správnost nástupcem zaměstnavatele žalobce přeshetřována, tedy jestli bylo nahlédnuto do výše řešeného seznamu nebo jestli bylo prováděno dokazování výpověďmi svědků, znaleckými posudky atp. Stejný problém plyne z výše uvedeného pro závěr o jejich věcné správnosti doložené podpisem žalobce. Jestliže tento byl učiněn před 1. 6. 1992, mohl mít vztah toliko ke správnosti dle tehdejších předpisů, nikoliv však dle optiky ustanovení § 76a z. d. p.
28. Krom výše zmíněného provedeného dokazování evidenčními listy důchodového zabezpečení vyzvala dále žalovaná žalobce, aby osvědčil povahu své činnosti coby důlního měřiče výzvou následujícího znění: *„s ohledem na výše uvedené Vás Česká správa sociálního zabezpečení žádá o osvědčení skutečnosti, že Vámi vykonávané zaměstnání důlního měřiče v kalendářních letech 1979 až 1992 bylo vykonáváno v průběhu kalendářních měsíců převážně na pracovištích v podzemí hlubinných dolů. Vyjádření ve věci a originály nebo ověřené kopie souvisejících dokladů zašlete České správě sociálního zabezpečení ve lhůtě do 60 dnů ode dne doručení této výzvy.“*
29. V reakci na tuto výzvu žalobce zaslal výše popsany výplatní lístek, který obsahuje celkový počet směn od 4. 1. 1979. Ačkoliv toto datum není na lístku výslovně uvedeno, soud na něj usuzuje ze zkratky „THP“ (technickohospodářský pracovník), což je obecnější pojem, pod který je zařaditelné zaměstnání důlního měřiče, nikoliv však do té doby (v letech 1973 až 1978) žalobcem vykonávané zaměstnání horníka (doložené ELDZ vystaveným společností DIAMO s. p.). Výplatní lístek dále obsahuje míru dosažené expozice v procentech z nejvyšší přípustné expozice. Zde je nutné uvést, že dle ustanovení § 11 odst. 2 t. č. účinného metodického návodu pro hodnocení rizika prašnosti na pracovištích v hornických organizacích (HE71/87) *„[p]ři výpočtu procenta naplnění nejvyšší přípustné expozice u jednotlivých pracovníků se započítává i expozice na předchozích pracovištích s rizikem fibrogenního prachu.“*
30. Žalovaná provedla tento důkazní prostředek tak, že přečetla počty směn na něm uvedené, jak byly na tomto lístku zařazeny do kategorií I. AA a I.A a došla k závěru, že *„nelze vyhovět námitkám účastníka řízení co do tvrzení, že vykázání odpracované doby jako zaměstnání v I.A pracovní kategorii, ať už provedené pro účely sledování dosažení nejvyšší přípustné expozice na výplatním lístku na zálohu platu za měsíc září 1992 (...) prokazuje odpracování převážné části takové doby na pracovišti v podzemí.“* Z odůvodnění není však zřejmé, jestli žalovaná využila řečený důkazní prostředek (výplatní lístek) rovněž ke

zjištění počtu hodin z jedné směny strávených na pracovišti v podzemí. Možnou vypovídací schopnost důkazního prostředku stran této skutečnosti přitom nelze, dle názoru soudu, *prima facie* popřít. Pro potřeby nejvyšší přípustné expozice se totiž, jak uvedeno výše, započítávala expozice na všech předchozích pracovištích s rizikem fibrogenního prachu.

31. Při známém, resp. s dostatečnou přesností výpočtem zjistitelném počtu směn, známých dolech a létech, kdy na nich žalobce pracoval (zjistitelných z pracovních smluv a nerozporovaných tvrzení žalobce obsažených ve spise) a známém procentu dosažené expozice k září 1992, při zohlednění doby, kdy byl žalobce coby pracovník se stálým pracovištěm pod zemí exponován po celou dobu směny, by dotazem na jiný správní orgán (Krajskou hygienickou stanici Moravskoslezského kraje – Odbor hygieny práce) bylo možné získat všechny podklady pro alespoň orientační výpočet, kolik hodin v rámci jedné směny při výkonu povolání „důlního měřiče“ byl žalobce exponován prachu, tedy kolik hodin pracoval v podzemí. Takto by mohlo být oním výplatním lístkem osvědčeno vykonávání zaměstnání důlního měřiče převážně na pracovištích podzemí hlubinných dolů, jak bylo po žalobci žádáno ve svrhu citované výzvě.
32. Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 2. 1995, č. j. III. ÚS 61/94, musí soud (a shodně i správní orgán – pozn. soudu) ve svém rozhodnutí vyložit, proč navržené důkazy nepřevzal pro základ svých skutkových zjištění. Jestliže tak neučiní, zatíží své rozhodnutí nejen vadami spočívajícími v porušení obecných procesních předpisů, ale současně postupuje v rozporu s právem na spravedlivý proces. Podle rozsudku Městského soudu v Praze, ze dne 14. 4. 2016, č. j. 11 A 106/2013 – 31 *„[p]odle tohoto ustanovení obsahem odůvodnění rozhodnutí má být rozbor a hodnocení podkladů rozhodnutí, kdy správní orgán musí uvést, jakými úvahami se při jejich hodnocení řídil. (...) musí uvést, jakým způsobem tyto podklady hodnotil, jaký přikládal jednotlivým podkladům význam a proč činil právě tak.“* Ve smyslu poslední věty citované pasáže pak zdejší soud uzavírá, že bylo-li možné jeden důkazní prostředek provést více způsoby (zde jako základ pro svrhu ilustrovaný výpočet vedle prostého přečtení listiny) pak musí správní orgán uvést, proč tak neučinil.
33. Učinila-li žalovaná závěr o neosvědčení řečené skutečnosti, aniž by se o výpočet pokusila, či zdůvodnila, proč jej nelze provést, zatížila žalovaná své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti, pro kterou soud bez jednání zruší napadené rozhodnutí. A to dílem pro nedostatek důvodů (není zřejmé, proč výpočet nebyl proveden), podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a dílem pro nutnost zásadního doplnění dokazování (právě o onen výpočet, či o zjištění, že výpočet nelze úspěšně provést), podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. *[z]ruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.* Soud tak tedy výrokem I. tohoto rozsudku učinil.

K výroku II.

34. Žalobce měl ve věci plný úspěch a podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. náleží takovému účastníku právo náhrady důvodně vynaložených nákladů proti tomu účastníkovi, který úspěch neměl. Jelikož se však žalobce nákladů řízení vzdal, soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Ostrava 16. října 2019

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně